

LÀM SAO ĐỂ TRỞ THÀNH MỘT NGƯỜI MẸ CHỒNG HOẶC MẸ VỢ TỐT

Trích từ “Phụ nữ 5 tốt trong thời đại mới”

Kì thứ 3

Ngày 19-22 tháng 5 năm 2010

Chủ giảng: Cô giáo Dương Thục Phân

Địa điểm: Trường Huấn luyện giáo dục dưỡng chánh Bắc Kinh

Tập 1

Các vị trưởng bối, các vị khách quý, các bạn thân mến, xin chào mọi người!

Lúc này chúng ta vừa mới xem câu chuyện “*Chu Anh giúp chị dâu*” đã thấy ba vai diễn chính, đây là ba vai diễn mà người con gái nào cũng đều có thể sẽ biểu diễn. Tiếp theo chủ đề chúng ta sẽ thảo luận là làm sao để trở thành một người mẹ chồng tốt, hoặc một người mẹ vợ tốt. Khi cuộc đời sắp sửa bước vào tuổi già, từ một người con gái, đến một người vợ, một người mẹ, một người con dâu, sau cùng có thể chúng ta sẽ trở thành mẹ vợ hoặc mẹ chồng. Bởi vì bây giờ đa phần đều sanh rất ít con, hoặc chỉ có con trai, hoặc chỉ có con gái, thì chúng ta chỉ có thể có cơ hội hoặc là làm mẹ chồng, hoặc là làm mẹ vợ.

Tôi thường hay cảm nhận cuộc sống này, nhất là trong gia đình, bên trên thì có mẹ ruột và mẹ chồng, còn có cả chị dâu, cho nên đã cho tôi cảm nhận rất sâu sắc, mỗi một vai trò trong cuộc đời thật sự là không hề đơn giản, muốn biểu diễn tốt những vai trò đó thật sự khá là không đơn giản. Vậy thì từ tuổi tác của tôi mà nói, nếu là trước đây thì có lẽ đã lên làm bà nội rồi, nhưng bởi vì bản thân tôi không có con cho nên đời này cũng không thể nào làm mẹ chồng hoặc mẹ vợ, mặc dù có đôi chút nuôi tiếc nhưng tôi cũng đã được làm bà cô và bà dì, trong gia tộc cũng có vai vế rất cao. Từ nhỏ, tôi sống trong gia đình tam đại đồng đường, đã cảm nhận sâu sắc về mối quan hệ giữa mẹ tôi và bà nội tôi, từ nhỏ chúng tôi đã nhìn thấy cho nên cũng thể hội được rất sâu sắc.

Thật vậy, muốn làm một người mẹ chồng tốt thì không hề đơn giản, muốn làm một người con dâu tốt lại càng khó khăn hơn. Lúc này chúng ta đã xem Chu Anh, khi là một cô em chồng, là một cô em gái, cô ấy đã giúp chị dâu của mình vượt qua muôn trùng khó khăn như thế nào, cũng đã giúp người mẹ của mình có được sự khai mở và dẫn dắt rất lớn, quá trình này chúng ta thấy về thời gian là rất lâu dài. Cho nên trong quan hệ mẹ chồng nàng dâu chúng ta làm sao để con dâu vừa mới bước vào nhà đã cảm thấy con dâu này cũng như người nhà mình vậy, thật sự là không dễ dàng, bởi vì vai trò mẹ ruột và mẹ chồng mãi mãi là không giống nhau. Hơn nữa bản thân chúng ta là thân phận con gái, cũng thường

cảm nhận được rằng có những lúc tâm nghi ngờ của chúng ta cũng rất là nặng, tôi tin là ngồi đây có rất nhiều bạn đang làm con dâu, có phải chúng ta cũng cảm nhận được rằng có lúc mẹ chồng nói với chúng ta một câu khiến chúng ta để trong lòng rất lâu, có cảm nhận này không? Có. Nhưng chúng ta xem sau khi mẹ chồng nói xong rồi thì bà ấy có để tâm đến nữa không? Không có. Để tâm rất lâu, lại còn u uất, rầu rĩ, vẫn là người con dâu. Nhưng chúng ta cũng cảm nhận được nếu mẹ ruột chúng ta cũng làm mẹ chồng, khi chị dâu nói một câu mà mẹ chúng ta không thích nghe, thì mẹ chúng ta cũng sẽ tìm cơ hội than thở với chúng ta một chút, chúng ta làm con gái thì có kinh nghiệm này không? Cũng có.

Cho nên trước đây ở trong nhà, sau khi kết hôn thì cũng khó tránh việc nghe mẹ tôi nói chị dâu tôi thế nào đó, nhưng tôi chỉ để mẹ mình nói một chút xíu thôi sau đó sẽ ngăn lại, tại sao phải ngăn lại? Bởi vì người làm con gái tuyệt đối không được thêm dầu vào lửa khiến mẹ mình càng làm lớn vấn đề này ra, hơn nữa còn làm lớn đến nỗi luôn luôn canh cánh trong lòng, đây là điều mà người làm con gái như chúng ta nhất định phải nhớ kỹ. Khi mẹ mình có điều bất mãn hoặc ý kiến đối với chị dâu thì người làm em chồng nhất định phải biết đứng ra hóa giải. Tôi nhớ chỉ cần mẹ tôi nói với tôi chị dâu như thế nào đó thì tôi chỉ trả lời một câu, từ đó về sau mẹ tôi sẽ không bao giờ nói không tốt về chị dâu trước mặt tôi nữa, tôi chỉ nói *“Sau khi con gả qua nhà chồng con rồi, những việc con làm còn thua chị dâu con rất nhiều lần, nhưng mẹ chồng con vẫn không chê trách con, sao mẹ còn chê chị dâu được chứ?”*. Trả lời một câu như vậy thì mẹ tôi không bao giờ nói nữa, cũng giống như chúng ta nhìn thấy mẹ của Chu Anh vậy, khi nhìn thấy con gái mình thương yêu và kính trọng chị dâu như vậy thì sau cùng người mẹ cũng đã bị cảm động.

Vậy làm sao để trở thành một người mẹ chồng hoặc mẹ vợ tốt, điểm đầu tiên chúng ta nêu ra là nhất định phải xem con dâu như con gái ruột của mình. Nhưng điểm này có dễ làm không? Có dễ không? Không dễ, rất khó, khó vô cùng. Tại sao tôi lại đưa điểm này vào điểm đầu tiên? Mặc dù rất khó nhưng không như vậy thì không được, chúng ta nhìn thấy tại sao có rất nhiều cặp vợ chồng ly hôn, có liên quan đến mẹ chồng không? Có, có liên quan đến mẹ chồng. Khi hai vợ chồng con trai có mâu thuẫn thì mẹ chồng thật ra chính là một nhân vật linh hồn then chốt, tại sao vậy? Nếu bây giờ người mẹ chồng thương yêu con dâu mình, không muốn các cháu mình mất đi một người mẹ, thì họ sẽ tìm đủ mọi cách để giúp con trai và con dâu mình giữ gìn tốt tình cảm và cuộc hôn nhân này. Cho nên người làm mẹ chồng, khi con dâu bước về nhà mình thì phải làm sao để thương yêu con dâu, mặc dù không hề dễ nhưng nhất định phải cố gắng, tất nhiên cũng là mối quan hệ tương đối, nếu con dâu vừa mới bước về đã đối xử không tốt với mẹ chồng hoặc mẹ chồng cũng không tốt đối với con dâu, chúng ta biết là sẽ có hai kết cục, thứ nhất là con trai sẽ thế nào? Cùng với vợ mình dọn ra bên

ngoài sống, người làm mẹ sẽ mất đi một người con trai, cho nên có một câu nói là “*Vợ ơi vợ à, chồng nay cũng thành con trai của vợ*”. Cho nên có những người mẹ chồng cũng đã nghĩ đến tình cảnh này, bởi vậy khi con dâu vừa bước về nhà, vun bồi một tình cảm tốt đẹp là điều rất quan trọng. Nhưng ai sẽ đứng ra bắc nhịp cầu này? Người chồng, người làm chồng sẽ có khả năng bắc nhịp cầu tốt lành này, ví dụ như, ở trong nhà, con dâu có thể nào tỏ ra rất thân mật với chồng mình ngay trước mặt mẹ chồng không? Có được không? Không được. Ở trong nhà, nếu con dâu nhìn thấy mẹ chồng hết sức thương yêu chồng mình, chồng mình mãi mãi là một đứa trẻ chưa trưởng thành, vậy người làm con dâu có thấy ganh tỵ không? Có ganh tỵ không? Có. Cho nên các bạn xem, hai người phụ nữ ở hai vai trò khác nhau, tâm lượng của họ vì có những suy nghĩ khác nhau cho nên có những lúc trong nhà sẽ nảy sinh những mâu thuẫn không thể nào hóa giải được. Tại sao lại như vậy, chúng ta tìm hiểu một chút, vấn đề khó khăn then chốt nhất giữa mẹ chồng và nàng dâu là gì? Là tâm lượng, là tâm lượng.

Cho nên trước đây khi tôi còn nhỏ, nhìn thấy mẹ mình đã phải chịu rất nhiều ám ức trong gia đình, ám ức như thế nào? Ví dụ bà nội tôi không có nhà, bà nội tôi về nhà mẹ ruột của mình, nên mẹ tôi sẽ quản lý mọi việc trong nhà, vì trước đây kinh tế không được tốt lắm, nên trong nhà có nuôi lợn, nuôi dê và rất nhiều gia cầm khác, nhưng rất kì lạ, chỉ cần bà nội tôi không có nhà thì tất cả các gia cầm gà vịt ngỗng trong nhà đều bắt đầu bị bệnh, cứ từ dịch gà lại lây sang dịch vịt, vịt lại lây sang gà tây, cho nên những con gia cầm này dần dần bắt đầu không ăn uống được, chân cũng mềm nhũn rồi chết đi. Lúc đó tôi nhớ là chỉ cần bà nội không có nhà là ngày nào tôi cũng được ăn đùi gà, đùi vịt hoặc là cánh gà, tại sao vậy? Vì mẹ tôi nhìn thấy những con gà con vịt này đã bắt đầu bị bệnh rồi, cho nên không đợi chúng chết đi, vì chết rồi thì không thể nào ăn được nữa, lúc đó tôi cũng khá là có phước báo, cho nên ngày nào cũng được ăn cánh gà đùi gà như vậy. Nhưng sau khi ăn cũng nhiều rồi, chết cũng kha khá rồi thì bà nội tôi cũng về, bà nội tôi về thì tôi nhìn thấy lần nào mẹ tôi cũng bị mắng, nhìn thấy như vậy nhưng tôi cũng không dám nói gì, chỉ biết nấp sau cánh cửa mà khóc, mà chảy nước mắt, vì tôi cảm thấy tại sao ông trời lại bất công như vậy, tại sao lại để mẹ tôi chịu nỗi oan ức như vậy, nhưng cũng không cách nào biện giải được, vì thật sự là cứ từng con từng con chết đi, tôi thật sự cũng là ngày nào cũng được ăn đùi gà.

Ở đây chúng ta sẽ nghĩ đến, cũng giống như lúc này chúng ta xem, chị dâu của Chu Anh khi đang dọn dẹp nhà cửa thì một cái bình bị vỡ, sau khi bị vỡ thì người mẹ chồng rất tinh ý, bà biết việc này chắc chắn không phải do con gái mình làm, bà biết rõ con dâu mình tay chân vụng về, cho nên chắc chắn là do con dâu làm, chúng ta thấy mẹ chồng đánh con dâu, con dâu vẫn nhẫn nhịn mà chịu sự trừng phạt. Cho nên lúc đó khi tôi học tiểu học, nhìn thấy mẹ mình phải

chịu rất nhiều âm ức, lúc đó suy nghĩ đầu tiên của tôi là trong cuộc đời này, những việc mình không nhìn thấy thì không thể nào khẳng định đó là việc xấu do người khác làm, càng không thể nào bởi vì mình không tham gia vào công việc đó mà có thể khẳng định chắc chắn rằng người khác không chăm chỉ, không cố gắng, bởi vì có quá nhiều chân tướng sự thật mà chúng ta không thể nhìn thấy được, không thể cảm nhận được. Do đó không được tùy tiện vu oan cho người khác. Đó là một quan niệm nhân sinh mà tôi đã tập thành ngay từ nhỏ, không tùy tiện tin nghe lời người khác nói về sự đúng sai của một người nào đó rồi cho đó là sự thật, và cũng không được tùy tiện không chấp nhận sự giải thích của người khác, tức là trong cuộc đời của chúng ta, cảnh ngộ của mỗi một người đều sẽ có những ẩn khuất khó nói, đều sẽ có những nỗi khổ của riêng họ, chúng ta không thể nào cảm nhận được hết tất cả mọi sự. Cho nên từ nhỏ tôi nói chuyện với cha tôi, tôi luôn luôn không nhẫn nhịn được, nhất định phải nói với cha tôi *“Con muốn nói cho cha nghe suy nghĩ của con, cha nghe cũng được, không nghe cũng được, nhưng tóm lại là con cứ phải nói”*. Đó là thói quen ngay từ nhỏ của tôi, vì tôi thường xuyên nhìn thấy mẹ mình bị mắng, nhưng bà luôn nhẫn nhịn, bà có đức hạnh như vậy của một người phụ nữ, cho nên từ nhỏ tôi chưa bao giờ nhìn thấy mẹ tôi biện bạch. Tôi cũng không thể nào tự mình nhảy ra mà nói: *“Do mấy con gà đó tự nhiên bị bệnh, tự nhiên chân mềm nhũn ra, cho nên ngày nào con cũng được ăn đùi gà”*, tôi cũng không thể nào nhảy ra mà biện bạch cho mẹ mình. Cho nên từ nhỏ tôi đã cảm thấy cuộc sống thật sự là có rất nhiều sự bất đắc dĩ, chúng ta thật sự phải biết suy nghĩ cho người khác.

Cũng giống như bây giờ chúng ta lấy về một người con dâu, trong một môi trường sống mới thật sự là không dễ dàng, họ sẽ lo lắng sợ hãi, sẽ căng thẳng, tâm trạng sẽ thấy rất áp lực. Vậy thì trong tình cảnh này, nếu chúng ta làm mẹ chồng mà lúc nào cũng rất uy nghiêm, con trai cũng nói gì nghe nấy, vậy thì chúng ta sẽ khiến con dâu cảm thấy rất áp lực khi mới gả qua đây, rất áp lực thì thông thường sẽ có hai kết cục, nếu con dâu khá là có biện pháp thì họ sẽ xúi giục chồng mình ra ngoài sống riêng, đối với mẹ chồng mà nói thì sẽ trở thành một người già cô đơn, không tốt cho lắm. Cho nên ở đây chúng tôi cũng muốn nhắc nhở các bà mẹ chồng trong thiên hạ, chúng ta cũng phải biết suy tính, đều là phụ nữ với nhau, khó khăn lắm chúng ta mới được lên chức mẹ chồng, sau khi lên chức mẹ chồng thì phải làm sao càng ngày càng vui vẻ, chúng ta nói *“rượu ngon thì chìm dưới đáy”*, đến tuổi về già, chúng ta nên làm sao để khiến các con các cháu, con dâu con rể đều hết sức kính trọng mình, người mẹ như vậy mới có một cuộc đời viên mãn. Cho nên sau khi lấy con dâu về nhà, người làm mẹ chồng nhất định phải đối xử với con dâu như con gái mình, phải làm thế nào? Về mặt nhất định phải hiền hòa, người làm mẹ chồng phải có nét mặt hiền hòa, có làm được không? Chúng ta thấy mẹ chồng của mình có phải ngày nào cũng luôn tươi

cười không? Có không? Các bạn ngồi đây, bạn nào đã từng làm con dâu thì có cảm nhận được không? Hoặc đã lên làm mẹ chồng thì mỗi ngày bạn đối xử với con dâu bằng sắc mặt như thế nào? Các bạn có để ý đến tướng mạo của mình không? Khi nói chuyện với con dâu thì dung mạo của chúng ta như thế nào, có để ý không? Có không? Bởi vì đều chưa lên làm mẹ chồng. Những người làm con dâu như chúng ta có thấy mẹ chồng mình ngày nào cũng tươi cười với mình không? Có không? Có. Có người gặt đầu, vậy chúng ta gả cho gia đình đó cũng tốt lắm.

Vậy ở đây tôi cảm nhận được rằng, bởi vì mẹ chồng tôi đối với tôi thật sự là giống như đối với con gái vậy, tại sao tôi lại có cảm nhận này? Bởi vì trong nhà thường xuyên nhìn thấy mẹ chồng tôi cười haha, bình thường chưa nói được mấy câu thì đã phá lên cười, tại sao lại như vậy? Bởi vì chúng tôi là một gia đình rất hài hước, khi tôi mới gả qua đó thì cũng cảm thấy rất kì lạ, khi ăn cơm thì mỗi người một tô, chưa bao giờ thấy mọi người ngồi xuống ăn cơm chung với nhau, cứ mỗi người bới một tô rồi đường ai nấy đi, mỗi người tự tìm một chỗ mà ngồi, sân trước sân sau cứ ngồi thoải mái, tôi thấy rất kì lạ, thì ra đây là một gia đình đa nguyên rất tự do. Tại sao lại như vậy? Họ không có thói quen cả nhà ngồi ăn cơm chung, tại sao vậy? Bởi vì họ làm ăn buôn bán, cho nên khi buôn bán, hễ có khách hoặc có điện thoại, hoặc phải nhận hàng thì rất nhiều lúc không thể nào ngồi ăn chung được. Cho nên tôi gả qua đó thì cũng nhanh chóng nhập gia tùy tục, nấu cơm xong cứ để đó, ai đói bụng thì tự đến bới ăn, ăn xong thì ai rửa chén? Con dâu rửa sao? Lúc đó khi tôi vừa mới làm con dâu đối diện trước vấn đề này thì cũng có suy nghĩ, rốt cuộc là con dâu phải rửa chén, phải ngồi đó đợi hay là ăn cơm xong tôi cứ phui mông mà đi? Tôi đã suy nghĩ rất lâu. Có một lần tôi ăn xong rồi, vì buổi chiều còn phải đi làm, buổi trưa về ăn cơm xong buổi chiều đi làm, nhưng nơi làm việc cách nhà chồng và nhà mẹ ruột tôi đều rất gần, cỡi xe máy ba phút là đến, cho nên về nhà rất nhanh, vậy là có một lần ăn cơm xong tôi mới chạy qua thăm nhà mẹ ruột, mẹ tôi câu đầu tiên đã nói "*Tại sao con không rửa chén, con rửa chén xong chưa?*". Tôi nói "*Dạ chưa, ăn cơm xong con rửa chén của con xong rồi đi luôn*", mẹ tôi nói "*Không được, con làm vậy sao được?*", tôi nói "*Trong đời này có ai quy định là con dâu ăn xong nhất định phải rửa chén đâu chứ?*", tôi còn nói rất hùng hồn, tôi nói cho ai nghe, nói cho chị dâu tôi đang ngồi bên cạnh nghe, tại sao vậy? Bởi vì ngày nào chị tôi cũng xem phim, cho nên ăn xong thì cứ để một đồng chén ở đó, mẹ tôi đã từng nói với tôi "*Chị dâu con ăn cơm xong là chạy đi xem phim, xem xong rồi mới chịu rửa chén*". Tôi nói "*Người ta ăn xong rồi rửa, nếu mẹ thấy chướng mắt thì mẹ rửa trước đi, có sao đâu*". Mẹ tôi cũng hết cách với tôi, cho nên tôi đã cố tình nói với mẹ mình như vậy, con gái được nói như vậy, còn con dâu có được nói không? Không có cửa đâu. Cho nên đối thoại giữa con gái và mẹ ruột so với đối thoại

giữa con dâu và mẹ chồng sẽ có sự khác biệt rất lớn. Sau khi nói xong câu này thì tôi lén nhìn qua chị dâu đang ngồi bên cạnh, chị ấy rất khoái chí, đây cũng là cách tôi âm thầm vì chị dâu mình, vì có lúc chị ấy làm con dâu cũng phải chịu một vài nỗi ám ức.

Nhưng các bạn xem, mẹ chồng, con gái, con dâu, mỗi quan hệ ba chiều này vì điều biết mấy, nếu chúng ta có thể xử lý tốt thì em chồng có thể ghi điểm trong mối quan hệ giữa mẹ chồng và nàng dâu. Nếu không biết xử lý thì em chồng sẽ trở thành kẻ tội phạm đầu sỏ trong quan hệ giữa mẹ chồng nàng dâu, tôi tin là những người làm con dâu chúng ta nhìn thấy cô em chồng về nhà thì có thấy sợ không? Có ai sợ không? Vì trước đây có những người bạn nói là vốn dĩ quan hệ giữa mình với mẹ chồng đã bắt đầu tốt lên rồi, nhưng chỉ cần cô em chồng trở về là mối quan hệ đó lại bắt đầu xấu đi, tại sao vậy? Em chồng nhỏ to với mẹ chồng, phá hoại tình cảm mẹ chồng nàng dâu. Cho nên từ điểm này tôi cảm nhận sâu sắc rằng, chỉ cần gia đình này, khi chúng ta bước vào gia đình này, nếu mẹ chồng rất độ lượng, có tấm lòng rất rộng mở thì con dâu cũng sẽ có không gian khá tự do, cũng giống như hoàn cảnh của tôi vậy. Nếu mẹ chồng có yêu cầu rất nghiêm khắc đối với tôi thì tôi có thể nào đứng đây chia sẻ với mọi người như bây giờ không? Không thể nào, cho nên mẹ chồng tôi đối với tôi thật sự là rất tốt, giống như với con gái ruột vậy. Tại sao lại như thế? Bởi vì lúc đó khi tôi dạy thư pháp, tôi luôn ở bên ngoài, mẹ chồng nhìn thấy con dâu mình dạy thư pháp thì chắc chắn sẽ muốn gọi con dâu về dạy cho con của hai con trai khác của mình, cho nên lúc đó tôi ở khá xa nhà, nhưng vì mẹ chồng nhìn thấy tôi dạy những em nhỏ này có hiệu quả rất tốt, cho nên bà cụ đã bảo em chồng tôi nhất định phải dành ra một căn phòng trong nhà để làm phòng học cho các cháu tôi cũng được học theo tôi. Hai em dâu của tôi cũng cảm thấy khó khăn lắm chị dâu mới trở về nhà dạy cho các cháu nên họ cũng kêu gọi tất cả các con của các anh chị em bên nhà mẹ ruột mình đến học chung, sau đó các chị em dâu liền phân công với nhau, một người nấu nướng, một người dọn dẹp, một người dạy học, tuần nào tôi cũng về nhà thăm những đứa cháu này. Cho nên có thể dùng phương pháp như vậy để xây dựng gia đình, vì vậy mẹ chồng cũng có thể hiểu được rằng con dâu làm sự nghiệp công ích tức là làm những việc có ích cho xã hội, nên mẹ chồng tôi vẫn luôn rất ủng hộ tôi.

Có một năm vì bận việc trong trường đại học nên năm đó tôi không thể về nhà ăn tết, kết quả cả nhà đã nói “*Được rồi, nếu sau này có năm nào chị không về nhà được thì cả nhà sẽ tổ chức đến Bắc Kinh ăn tết*”, cũng có nghĩa là cả gia đình chồng tôi từ trên xuống dưới đều rất tôn trọng sự lựa chọn sự nghiệp công ích của tôi, tôi cũng vô cùng cảm động. Nếu như mẹ chồng không đối xử với tôi như đối với con gái ruột thì bà cụ cũng không thể nào có tâm lượng lớn lao như vậy, bởi vì chồng tôi cũng rất hiếu thuận, vô cùng hiếu thuận mẹ chồng tôi, bởi

vì mẹ chồng rất thương con trai mình cho nên bà cũng sẽ thương luôn cả con dâu, tại sao mẹ chồng tôi lại đối xử với tôi tốt như vậy, tôi tin là bởi vì bà có thể nhìn thấy rõ tất cả mọi việc làm của tôi. Vì vậy, khi một người muốn tìm hiểu một người khác thì họ cần phải có một giai đoạn chung sống với nhau, quan hệ giữa mẹ chồng và nàng dâu cũng vậy, làm sao để con dâu cảm thấy mẹ chồng mình cũng rất tốt, thật sự không hề dễ, cũng cần phải có thời gian, cũng cần có thời gian để hai bên quan sát lẫn nhau, hai bên thích nghi lẫn nhau thì mới nhận ra được người con dâu tốt và mẹ chồng tốt. Bởi vì bây giờ đa phần đều là con một, chỉ có một đứa con gái, sau khi con gái lấy chồng, chúng ta làm sao để trở thành một người mẹ vợ tốt thì cũng rất là quan trọng.

Trước đây có một người bạn đã từng nói với tôi *“Tôi rất sợ mẹ vợ đến thăm vợ tôi”, “Tại sao vậy?”*. *“Bởi vì chỉ cần mẹ vợ đến là hai vợ chồng tôi lại cãi nhau, nên cô Dương, cô nhất định phải nhớ giảng về việc làm sao để trở thành một người mẹ vợ tốt đấy nhé”,* anh ấy còn đặc biệt dặn dò tôi, nhất định phải giảng đoạn này, không thể nào không giảng. Tôi hỏi *“Tại sao vậy?”*. Anh ấy nói *“Chỉ cần mẹ vợ tôi đến là tôi không có chỗ ngủ, phải ngủ ở văn phòng”*. *“Tại sao vậy?”*. Anh ấy nói *“Mẹ vợ tôi thích phòng của tôi, vợ tôi cũng cùng một phe với mẹ vợ tôi, mặc dù tôi đã sắp xếp cho mẹ vợ ở phòng đối diện nhưng bà ấy vẫn không bằng lòng, vẫn cứ thích phòng của con rể, phòng con rể không khí tốt, từ trường tốt, cho nên bà ấy cứ ăn hiếp đứa con rể như tôi”*. Tại sao lại như thế? Vẫn là do người con gái chưa làm tốt, cho nên chúng ta phải biết quan sát, khi con rể mình là một ông chủ không hề nhỏ trong giới doanh nghiệp thì chúng ta cũng phải hiểu con rể của mình, phải biết tôn trọng phòng của con rể, tôn trọng cuộc sống của con rể. Nếu như ngày nay mẹ vợ cứ cảm thấy *“Khó khăn lắm anh mới lấy được con gái tôi đấy, nếu không có bà mẹ này thì anh có vợ mà lấy không hả?”*. Cho nên về địa vị đã có một nhận thức sai lầm, chúng ta làm mẹ vợ cũng vậy, làm mẹ chồng cũng vậy, nhất định đừng nghĩ là bây giờ mình có đứa con trai như vậy, mình có đứa con gái như vậy, toàn bộ đều nhờ công lao của mình. Không sai, tất cả đều là công lao của bạn, nhưng sự tôn trọng giữa người và người, sự tôn trọng lẫn nhau là hết sức quan trọng.

Chúng ta đều biết rằng, nếu chúng ta đi công tác, ở bên ngoài có thấy quen không? Không quen. Huống chi mỗi lần mẹ vợ đến đều chiếm lấy phòng ngủ của con rể, nói ra thì cũng không nói được, nhưng cũng hết cách, hai người phụ nữ liên kết với nhau thì một người đàn ông cũng phải giơ tay đầu hàng. Tại sao lại như vậy? Gia hòa vạn sự hưng, anh ấy nói *“Hàng ngày ở bên ngoài tôi phải giải quyết vô số công việc, không thể so đo với họ, hễ so đo thì không bao giờ kết thúc, tôi cứ đành ngoan ngoãn ngủ ở văn phòng là được rồi”*, đây là một số việc bất đắc dĩ của một ông chủ trong giới doanh nghiệp, bởi vì mẹ vợ đối với cuộc sống của anh, yêu cầu đối với vợ anh và những đòi hỏi về vật chất đều

không hề thấp, cho nên người con rể này hết sức lo sợ, cứ mỗi lần mẹ vợ đến nhà họ là thể nào cũng gà bay chó nhảy.

Ở đây chúng ta cũng phải phản tỉnh một chút, nếu bây giờ mình là mẹ vợ thì mình có như vậy không? Có không? Không. Bây giờ chúng ta đều nói không, lẽ như ngày nào đó mình nói với con rể là *“Phòng của con đẹp quá, mẹ đến phòng con ngủ nhé”*, nếu bạn mở miệng ra nói như vậy thì con rể sẽ nói gì, các bạn nam ngồi đây giả sử các bạn là anh con rể đó thì có dám nói là *“No, không được”* không? Có dám không? Không dám, không dám nhưng trong lòng lại thấy rất khó chịu, làm sao đây? Thật ra là có một cách, nói với vợ mình, *“Mẹ có thể ngủ ở đó nhiều nhất là hai ngày, đến ngày thứ ba thì em bảo mẹ nhường phòng lại cho mình”*, phải nên như vậy. Hoặc là người làm vợ cũng phải tỉnh ý một chút, thấy chồng mình không vui thì phải biết khuyên mẹ mình, nhưng nói đi thì phải nói lại, nếu như vậy, như ví dụ chúng ta vừa nói lúc này, mẹ vợ và con gái và con rể, đứng từ lập trường hiếu đạo mà nói, mẹ vợ làm vậy có đúng không? Bà ấy yêu cầu như vậy có đúng không? Không đúng. Nếu như đứng từ hiếu đạo mà nói, con rể thấy không cam tâm, vậy có đúng không? Không đúng. Đứng từ lập trường của của người con gái mà nói, con gái không hó hé gì, hoặc chỉ đứng về phía mẹ mình thì có đúng không? Không đúng. Vậy ba người này đều không đúng, vậy thì người làm chồng, người làm con rể này cũng đáng đời, phải vậy không? Cũng không phải. Từ đây chúng ta hiểu là, trong cuộc đời này, làm người cũng phải có nghệ thuật.

Nói đến đây tôi nhớ lại, khoảng hai ba chục năm trước, khi tôi còn làm một viên chức nhỏ, có một cặp vợ chồng, người chồng là một nhân viên ngân hàng đã nghỉ hưu, những lúc sắp tan ca, trong cơ quan không còn ai thì ông thường đến nói chuyện với chúng tôi, ông nói rằng *“Tôi có ba đứa con, tôi và bà xã tôi cứ lâu lâu sẽ đến nhà con cả, rồi lại đến nhà con thứ hai, con thứ ba, nhưng hai chúng tôi đều đã thỏa thuận với nhau, đến nhà các con tuyệt đối không được ở quá năm ngày, đi và về mất hai ngày đi xe, còn lại ba ngày, không được làm phiền quá ba ngày”*. Tôi nói *“Tại sao vậy?”*. *“Cô nghĩ thử xem, bây giờ chúng tôi đã sáu mươi mấy tuổi, các con thì khoảng bốn mươi tuổi, sự nghiệp đang mới bắt đầu, hơn nữa cô xem, con dâu chúng tôi ban ngày phải đi làm, tối về nhà phải chăm lo con cái, bọn trẻ cũng đang học cấp hai, hai ông bà già chúng tôi qua đó khiến các con các cháu càng bận rộn phiền phức, chúng tôi quen ngủ sớm dậy sớm, người ta thì quen ngủ trễ dậy trễ, làm sao đây? Cuộc sống chưa gì đã thấy có rất nhiều va chạm rồi, cho nên tôi đã nói với vợ mình rằng chúng ta chỉ ở đó ba ngày, ngày thứ tư phải nói bye bye, liền nhìn thấy con trai và con dâu đều hết sức vui mừng, rồi lấy ra một món tiền nói là “Ba ơi, số tiền này tặng cho ba đó”, lúc này mình cũng phải rất vui mừng mà nhận lấy, bởi vì mục đích của chúng ta đã đạt được, nhìn thấy con cháu đều rất hạnh phúc,*

các con cũng rất hiếu thuận với mình, nhận tiền rồi phải mau mau ra về, đi qua nhà con thứ hai”. Những điều ông cụ nói cũng là sự thật, cụ còn nói “Chúng tôi qua đó, buổi sáng thức dậy, con dâu cũng phải dậy lo cơm nước cho mình, vốn dĩ người ta thường ngủ đến bảy giờ, kết quả bây giờ hai chúng tôi đến thì con dâu mới năm giờ đã phải thức dậy, sao chúng tôi đành lòng để con dâu vất vả như vậy được”, cho nên ông cụ đã thỏa thuận với vợ mình là chỉ ở không quá ba ngày, con trai hiếu thuận với mình thì mình cũng rất vui vẻ, nhận tiền rồi thì phải về mau mau, không được từ chối, nhất định phải nhận, đây là lời lão tiên sinh đó nói, mặc dù bản thân ông cụ kinh tế cũng rất khá giả, nhưng hiếu tâm của con trai dành cho cha mẹ thì ông cụ vẫn cứ nhận. Khi đến nhà con thứ hai cũng vậy, lúc mới đến thì mọi người đều rất vui vẻ “*Chào mừng cha mẹ đến chơi*”, cũng vậy, không được ở quá lâu, vì ở quá lâu thì bạn sẽ thấy nét mặt của con dâu, vất vả liên tục ba ngày còn được, nếu vất vả luôn cả một tháng thì có được không? Không được, họ nói chắc chắn là không được, chúng ta chắc chắn sẽ làm phiền đến công việc của các con các cháu, việc làm ăn cũng vậy, sinh hoạt cũng vậy, sẽ có rất nhiều điểm khác biệt. Cho nên tôi hết sức khâm phục đôi vợ chồng này, tại sao lại khâm phục? Bởi vì ông cụ là một người cha chồng tốt vô cùng, cũng là một người cha ruột tốt vô cùng, bởi vì ông cụ nói chúng ta đã có tuổi, nhất định phải giữ gìn sức khỏe của mình cho tốt, cho nên thà họ sống ở nông thôn, buổi sáng thức dậy sớm làm chút việc nông, nhỏ cỏ gì đấy, rồi dắt tay vợ đi tản bộ, cỡi xe đạp đi trên đường làng, cuộc sống rất vui vẻ, thỉnh thoảng đến nhà con trai thăm các con, thấy các con đều hạnh phúc mỹ mãn thì mình cũng lý đắc tâm an, xong rồi phải mau mau quay về, nhận tiền rồi thì phí sinh hoạt cả năm cũng đủ rồi. Cho nên lão tiên sinh này, tư tưởng của họ luôn biết suy nghĩ cho các con, thật sự là không hề đơn giản, thật sự là rất không đơn giản.

Nói đến đây tôi cũng thường kể cho cha tôi nghe về chuyện lão tiên sinh này, cha tôi cũng có kể một ví dụ, bởi vì lúc đó cha tôi cũng là một người hiếu thuận có tiếng trong vùng, ông cũng nhận được một giải thưởng về hiếu hạnh, trong buổi lễ trao thưởng thì người dẫn chương trình có kể một câu chuyện, có một cặp vợ chồng già, cũng sống ở nông thôn, các con đều sống trong thành phố, họ cũng sinh được mấy người con, mỗi lần đến nhà các con, vì các con làm ăn buôn bán cũng có tiền, họ đến đó ở chưa được mấy ngày thì anh con cả nói “*Cha ơi, cha qua nhà em hai ở đi, vì con rất bận, không thể bầu bạn với cha được, cho nên rất xin lỗi cha, làm phiền cha đến nhà em hai vậy*”, lần nào cũng cho cha mẹ mình một món tiền. Nhưng hai vợ chồng già lại nghĩ chỗ con trai mình khá giả như vậy, cũng rất muốn kết thúc cuộc sống nông thôn mà vào thành phố sống nương tựa các con của mình, không ngờ đến nhà con cả thì con cả lấy ra rất nhiều tiền và mời họ đến nhà em thứ hai mà ở. Đến nhà em hai thì cũng thế, em hai cũng rất bận, cũng lấy ra một món tiền nói là phiền cha đến nhà em ba ở. Nhà

em ba sau cùng cũng lấy ra một số tiền nói là làm phiền cha mẹ về quê ở vậy. Chuyện này thể hiện điều gì? Tức là con cái bây giờ cũng không biết thấu hiểu cho cha mẹ già, bởi vì các cụ khi về già sợ nhất là cô đơn, cho nên họ rất mong muốn tuổi già có thể vui vầy bên con cháu, có thể tận hưởng niềm vui thiên luân trong gia đình.

Nhưng những người trẻ, đến tuổi trung niên có thể sự nghiệp đều vừa mới bắt đầu, cũng có thể họ đang đứng trên đỉnh cao sự nghiệp. Cho nên sau khi cha tôi kể xong câu chuyện này, tôi cũng vô cùng chấn động, thật sự chúng ta làm con cái nhưng không thấu hiểu được tâm thái của cha mẹ, nhưng đôi vợ chồng ở cơ quan mà tôi kể đến lúc này thì họ lại không nghĩ vậy, họ thấy ở nông thôn có hàng xóm láng giềng, đều là bạn bè của mình, còn vào thành phố thì toàn là rừng rậm xi măng cốt thép, họ không có bạn bè gì cả. Nếu cha mẹ chúng ta tuổi đã cao, hoặc là kể cả chúng ta, sau này chúng ta cũng sẽ già, chúng ta cũng muốn chạy đến nương tựa con cháu, hay là cảm thấy ở nhà mình sẽ tốt hơn? Chúng ta trải nghiệm một chút, có bạn nào muốn vào thành phố sống với con cái không? Điều không có, không ai giơ tay hết. Vậy có ai vẫn muốn ở quê, vẫn muốn ở nông thôn không? Có, vẫn là khá nhiều. Từ đây chúng ta có thể đánh giá một chút, rốt cuộc chúng ta nên làm tròn chữ hiếu như thế nào? Rốt cuộc chúng ta khi làm cha mẹ chồng, cha mẹ vợ thì phải nên sắp xếp phối hợp với con cái ra sao? Bởi vì đây là một vấn đề rất lớn mà xã hội chúng ta hiện nay phải đối mặt, chúng ta phải làm tròn chữ hiếu như thế nào? Cha mẹ phải làm sao để không làm phiền con cái? Đây là một vấn đề xã hội rất lớn hiện nay, không biết mọi người có cảm nhận được không.

Các bạn ngồi đây, khi đến tuổi trung niên thì đều cảm nhận được, cha mẹ chúng ta sau khi lên sáu bảy chục tuổi, sức khỏe không còn tốt lắm, cho nên họ cần phải được con cái phụng dưỡng, hiếu kính, nhưng chúng ta có cách nào trọn vẹn cả sự nghiệp lẫn gia đình, phụng dưỡng cha mẹ già hay không? Có rất nhiều lúc chúng ta không cách nào làm được. Không biết mọi người có phiền não này không? Có. Vậy thì chúng ta phải làm sao? Phải dựa vào con dâu hay dựa vào con rể, hay dựa vào con gái, hay đưa họ vào viện dưỡng lão, chúng ta nghĩ sao? Đây là một vấn đề chúng ta phải đối mặt, nếu chúng ta chỉ có một đứa con trai, hoặc một đứa con gái, khi vừa mới bắt đầu bước chân vào hôn sự thì chúng ta nhất định phải xử lý cho tốt mối quan hệ này, bởi vì có được một cô con dâu hiếu thuận thật sự là còn hơn cả một anh con trai hiếu thuận, tại sao vậy? Bởi vì khi tôi nhìn thấy chị dâu tôi phụng dưỡng mẹ tôi thì tôi đã cảm nhận rất sâu sắc, một ngày chị ấy phải đút cho mẹ tôi ăn rất nhiều lần, mẹ tôi đã lớn tuổi, đã già yếu, chín mươi mấy tuổi, cũng không bệnh tật gì nhưng do vì đã lớn tuổi nên sức khỏe tự nhiên giảm sút, toàn bộ đều phải dựa vào con dâu và con trai, anh trai tôi. Nếu như bây giờ chị dâu không muốn làm tròn hiếu tâm này, chỉ một mình anh trai

tôi thì cũng không ổn, nếu như con dâu của chị dâu tôi không phụ giúp chăm sóc thì cũng không được. Cho nên trong nhà tôi nhìn thấy từ mẹ tôi cho đến chị dâu tôi và con dâu của chị ấy, ba thế hệ chung sống hòa hợp với nhau, khiến tôi cảm thấy rằng nếu như ban đầu mẹ tôi không đối xử tốt với chị dâu tôi thì về già mẹ tôi có được chăm sóc tốt không? Có lẽ là không, thật sự là vậy. Cho nên lúc đó tôi nhìn thấy bà nội của tôi, đã lớn tuổi, bà nội tôi 89 tuổi vãng sanh, cũng rất lớn tuổi, nhưng khi bà nội về già thì mẹ tôi có đối với bà nội tôi tốt lắm không? Không tốt lắm. Chúng tôi là người làm con, lúc đó tôi chưa kết hôn, nhìn thấy cảnh này thì trong tâm cũng rất chua xót, bởi vì trước đây những nỗi ám ức mà mẹ tôi phải chịu, hoặc ít hoặc nhiều đều sẽ thể hiện ra, mặc dù không biểu hiện trực tiếp, vậy sự hiếu dưỡng bà nội phải nên do ai gánh vác? Do cháu gái, lúc đó tôi ở nhà, tôi luôn ngủ chung với bà tôi, bà tôi đã lớn tuổi, lúc đó tôi vẫn chưa kết hôn, cho nên tôi phụ trách việc chăm sóc bà vào ban đêm. Vì vậy chúng ta thấy sự hòa hợp trong một gia đình, từ ngày mình lên làm mẹ chồng, đối với con dâu mới gả qua nhà mình thì phải thương yêu hơn một chút, thông cảm hơn một chút, thật sự xem con dâu giống như con gái mình vậy, đến khi chúng ta về già thì con dâu cũng sẽ chăm sóc chúng ta giống như chăm sóc mẹ ruột vậy. Đây là một quan niệm rất quan trọng.

Điểm thứ hai, con dâu là người mà cả gia đình phải nên đối xử tốt, phải nên khoan dung. Tại sao lại nhấn mạnh điều gì? Bởi vì con dâu là con dâu, con dâu và con gái mãi mãi không giống nhau, rất nhiều mẹ chồng đều có quan niệm này. Trước đây tôi đã nhìn thấy, người thân của chị dâu tôi từ xa xôi đến thăm, tôi đã nghe bà nội mình nói ngay câu đầu tiên "*Mấy người đến đây làm gì?*", tôi vô cùng buồn lòng, tại sao rất buồn lòng? Bởi vì gia đình tôi là một gia đình rất truyền thống, cho nên con dâu khi bước chân về nhà đều phải lấy gia đình chồng làm chính, lúc đó tôi nhìn thấy cảnh này thì rất buồn, hỏi tôi còn trẻ đã nhìn thấy thế hệ bà nội tôi đã có một mô thức gia đình như vậy. Đến khi bà nội tôi qua đời, khi mẹ tôi làm mẹ chồng, việc quản lý gia đình liền khác đi, tôi nhìn thấy khi mẹ của chị dâu tôi đến thăm thì mẹ tôi đối xử với bà thông gia rất là tốt, tại sao rất tốt? Bởi vì tôi tin là mẹ tôi khi nhìn thấy bà nội tôi như vậy thì đã vô cùng chấn động. Bản thân tôi là cháu gái, khi nhìn thấy cách làm của bà nội như vậy thì trong tâm cũng rất khó chịu. Cho nên đợi đến khi mẹ tôi làm chủ gia đình thì quan hệ giữa hai gia đình liền trở nên rất tốt, quan hệ giữa tôi và mẹ của chị dâu tôi cũng vô cùng tốt, bởi vì mẹ của chị dâu tôi bây giờ đã tám mươi mấy tuổi rồi nhưng vẫn cỡi xe máy bay nhảy khắp nơi, tại sao vậy? Vì bà cụ là một người vô cùng vui vẻ, cha của chị dâu tôi đã qua đời, nhưng mẹ chị ấy vẫn vô cùng vui vẻ, tại sao lại vui vẻ thế? Vì con cháu đầy nhà, là một người mẹ chồng cũng vậy, một người mẹ ruột cũng vậy, khi về già nếu họ biết điều chỉnh cuộc sống của mình thì tuổi già của họ cũng sẽ rất vui vẻ.

Cho nên tôi nhớ tôi và bà cụ thông gia này có lần nói chuyện với nhau, lần đó bà cụ sống ở nhà tôi một khoảng thời gian rất lâu, tại sao vậy? Vì chị dâu tôi bị bệnh, lúc đó mẹ tôi đã tám mươi mấy tuổi rồi, không thể chăm sóc chị dâu được, cho nên mẹ của chị ấy, gần 80 tuổi, sức khỏe vẫn còn rất tốt, bà cụ đã đến nhà tôi chăm sóc con gái mình, cho nên tôi nhìn thấy hai bà thông gia trong nhà mình nói nói cười cười suốt ngày với nhau, rất là hiếm có, thông thường các gia đình trong xã hội bây giờ thì rất hiếm thấy chuyện này. Tôi cảm thấy bà cụ thông gia này rất hài hước, có lần bà cụ nói *“Bác cỡi xe máy chưa bao giờ có bằng cấp gì hết, chỉ dùng chứng minh thư thôi, nhưng mấy năm nay bác luôn rất dũng cảm, bằng lái bây giờ của bác là đi thi mà có đấy, bác phải đi thi cả mấy lần, đến bảy mươi mấy tuổi thì cuối cùng cũng thi được cái bằng lái”*. Tại sao bà cụ thông gia lại luôn vui vẻ như vậy? Bởi vì bà cụ nói có một lần cụ cỡi xe máy bị ngã, trên mặt chỗ này phải may cả mấy mũi, cảnh sát đến hỏi *“Thưa cụ, bằng lái của cụ đâu?”*, bà cụ nói *“Không có, cả đời này tôi chỉ lái bằng chứng minh thư thôi”*. Lúc này cảnh sát mới nói với bà cụ *“Không được, cụ phải đi thi mới được”*, *“Nhưng tôi không biết chữ”*, *“Không biết chữ thì chúng cháu sẽ giúp cụ”*, họ cho cụ trả lời câu hỏi bằng cách nghe máy ghi âm, sau cùng thì cụ cũng thi đậu. Cho nên bà cụ rất vui vẻ đem quá trình cố gắng học tập này ra chia sẻ cho các văn bối chúng tôi. Sau khi chúng tôi nghe xong, tinh thần hiếu học của họ thật sự cũng rất đáng để văn bối chúng tôi học tập theo.

Có một lần tôi hỏi là, bởi vì tôi cũng là một người rất dễ thương, rất nghịch ngợm, rất hài hước, tôi nói *“Khi bác trai nhà bác qua đời thì bác có đau khổ lắm không?”*. Bà cụ nói, bởi vì ông cụ đã qua đời mấy năm rồi, lúc trước, khoảng năm, sáu năm đầu, mỗi lần đến ngày giỗ của ông cụ thì bà cụ đều nấu rất nhiều món, sau khi nấu xong thì ở đó khóc rất lâu, hy vọng chồng mình có thể quay về ăn, sau khi nấu xong đều ở đó khóc mấy tiếng đồng hồ, vì nhớ lại trước đây hai vợ chồng cũng rất ân ái. Nhưng bà cụ nói *“Từ khi con trai bác nói với bác một câu thì bác không bao giờ khóc nữa”*. Tôi nói *“Ồ vậy câu nói đó chắc chắn là rất thú vị”*. Bà cụ nói *“Đúng, sau khi con trai bác khuyên bác một câu thì cứ đến ngày giỗ là bác đều rất vui vẻ, nấu ăn xong thì rất vui vẻ mà mời bác trai về ăn”*. Bà cụ kể có một lần, cũng vào ngày giỗ, sau khi nấu ăn xong thì bà cụ đứng bên cạnh khóc rất đau lòng, con trai bà cụ đi qua đó nói *“Mẹ, mẹ nhất định không được khóc, hễ mẹ khóc thì chắc chắn cha sẽ không về ăn đâu, có về thì cũng không ăn nổi đâu”*. Bà cụ mới giật mình *“Hả, tại sao không ăn nổi?”*. *“Bởi vì mẹ cứ ở đó khóc nên cha sẽ không ăn nổi, chỉ khi nào mẹ vui vẻ, không khóc nữa thì cha mới quay về ăn, hơn nữa còn ăn rất vui vẻ. Nếu mẹ ở bên cạnh khóc lóc thì cha sẽ ăn không nổi, đảm bảo ăn không nổi, chuyện thường tình của con người mà, bà đứng đó khóc thì sao tôi ăn được đây, chắc chắn là tôi sẽ không ăn nổi”*. Kết quả anh con trai nói với mẹ mình *“Sau này, khi mẹ nấu ăn xong rồi*

thì phải vui vẻ phấn khởi mà nói “Ông xã, ông về đây ăn nhé, tôi đã nấu xong rồi, toàn những món ông thích ăn thôi”, chắc chắn cha sẽ quay về ăn”. Bà cụ nói “Sau khi con trai bác nói vậy thì từ đó về sau bác luôn luôn tươi cười vui vẻ mà nấu ăn rồi mời chồng bác về ăn”. Từ đây chúng ta cũng nhìn thấy, một người khi cuộc đời đã đi đến một giai đoạn, giai đoạn này đã bảy tám chục tuổi rồi, chúng ta cũng nghĩ thử xem, sức khỏe suy yếu, cuộc đời sẽ thâm biết mấy. Nếu chúng ta ngày nào cũng không vui vẻ tươi cười, đã là một người mẹ chồng, một người mẹ ruột, lại là một người vợ, trong thời gian này nếu chúng ta không làm chủ thời gian, không làm chủ cuộc đời mình thì khi về già sẽ rất đau khổ, cuộc đời này coi như cũng uổng phí.

Cho nên khi tôi ở nhà, bất luận là nhà mẹ ruột hay nhà mẹ chồng, chúng tôi nhìn thấy thế hệ trước họ đã sống như thế, điều chúng tôi cảm nhận được là họ đối với cuộc sống, đối với các cảnh ngộ trong cuộc đời đều có tâm lượng vô cùng lớn, thật sự là rất lớn. Cho nên con dâu là người mà cả nhà đều phải đối xử tốt và phải khoan dung. Chị dâu tôi cũng sáu mươi mấy tuổi rồi, chị ấy và bà thông gia của chị ấy, nghe anh trai tôi nói, buổi sáng còn hẹn nhau đi đánh cầu lông, như vậy có phải cũng rất hiếm có không? Thật sự rất hiếm có. Chúng ta biết thông thường hai gia đình thông gia có phải rất ít qua lại với nhau không? Như gia đình chúng tôi có phải là rất hiếm không? Vô cùng hiếm, thật sự là như vậy. Nhưng tại sao lại như vậy? Hai bên không phân chia nhà chị nhà tôi thì mới làm được như vậy. Như có những lúc tôi về nhà mẹ chồng nói là “*Mẹ, con về nhà ăn cơm nhé!*”. Mẹ chồng tôi sẽ nói “*Được được được, vậy trưa nay mẹ cũng không cần nấu cơm nữa*”, tại sao vậy? Vì tôi ăn chay, nhà mẹ ruột tôi mấy chục năm nay cũng đều ăn chay, mẹ chồng tôi lại thấy rất vui, bà cụ sẽ không cảm thấy “*Con dâu về nhà sao không ăn cơm mà lại đi mất rồi?*”, bà cụ không có quan niệm hẹp hòi như vậy.

Cho nên từ đây chúng ta cảm nhận được, giữa mẹ chồng và nàng dâu, kể cả con gái, cô em chồng, điều chủ yếu nhất là khi tâm lượng chúng ta đã rộng mở, không phân chia ta người, không so đo tính toán công việc, không so đo ai làm nhiều ai làm ít, không so đo tài vật, không so đo mấy chuyện nhỏ nhặt thì cả nhà chắc chắn sẽ rất tốt, tại sao lại rất tốt? Ví dụ mỗi lần tôi về nhà mẹ ruột, chị dâu tôi sẽ chuẩn bị rất nhiều thức ăn ngon, ví dụ rau củ trong nhà, rồi chị ấy cứ bỏ hết lên xe của tôi, thật sự là không ít, bỏ nguyên cả xe, một người em chồng nhìn thấy như vậy có phải cũng sẽ nghĩ là mình phải nên báo đáp ra sao? Chắc chắn sẽ nghĩ vậy. Vậy tôi dùng cách gì để báo đáp? Dạy cháu của chị ấy, dạy các con của chị ấy, dạy cái gì? Dạy thư pháp. Con chị ấy vào thành phố đi thi, đi học thì chúng tôi dành riêng phòng cho các cháu ở, giúp chị ấy giáo dục con trẻ. Cho nên trong cả gia tộc đều giúp đỡ lẫn nhau như vậy, có khả năng gì thì cống hiến khả năng đó, có thể bù đắp hỗ trợ lẫn nhau thì trong gia tộc đều phải cố gắng làm

cho được, như vậy, gia đình chúng ta mới hưng thịnh được. Nếu mọi người ai lo phần nấy, lại còn rất so đo với nhau thì gia đình này muốn hưng thịnh cũng khó mà được. Đây cũng là một việc hết sức khó khăn.

Làm sao để trong một gia tộc, mẹ chồng, nàng dâu, chị dâu, em gái chồng, em trai chồng, làm sao để họ hòa hợp với nhau, thật sự là không hề dễ. Chúng ta bất luận thế nào, khi đã chọn lựa gia đình này thì nhất định phải có một mục tiêu và lý tưởng chung, mình gả qua đây rồi thì nhất định sẽ luôn là người của gia đình chồng, mãi mãi là người của gia đình chồng, không được thay đổi. Chúng ta giữ vững tâm thái này, làm việc cho tốt thì chắc chắn sẽ có thể làm nên một vùng trời mới, sau này khi mình lên làm mẹ chồng, nhớ lại những việc mình đã làm trong cuộc đời này thì sẽ cảm thấy rất yên lòng. Chúng ta xem tiếp, điểm thứ ba, chúng ta nhất định phải hiểu, con dâu chưa thích nghi được với môi trường mới cho nên phải dùng sự từ ái để dẫn dắt và kiên nhẫn dạy dỗ. Khi con dâu vừa mới gả qua nhà mình, mình cũng nên nhớ lại lúc trước khi mình mới đi lấy chồng sẽ như thế nào, đặt mình trong hoàn cảnh người khác, làm sao để con dâu của mình học tập và sống rất vui vẻ trong gia đình mình, điều này rất quan trọng.

Tôi nhớ, chị dâu tôi, khi tôi học cấp ba thì chị dâu thứ hai đã gả vào nhà tôi, tôi cảm nhận được rằng, chị dâu trong nhà từ sáng sớm mới thức dậy đã làm việc liên tục, cảm nhận được là chị dâu vô cùng bận rộn, bận từ sáng đến tối, vậy thì em chồng nếu giúp đỡ được thì chắc chắn cũng sẽ phải giúp, nhưng lúc đó tôi cảm thấy, chị dâu còn đối với tôi tốt vô cùng, cho nên lúc đó tôi rất muốn tìm cách để báo đáp lại tình cảm của chị dâu dành cho mình. Lúc đó tôi cũng nghe bà thông gia nhà tôi nói “*Ái chà, gả qua đây có đến năm cô em chồng, có sợ không hả?*”. Sợ, gả qua nhà chúng tôi là có năm cô em chồng, sẽ thấy sợ lắm, bởi vì trước đây tôi cũng có một người bạn, khi gả chồng cũng có năm cô em chồng, chồng của bạn ấy là con trai duy nhất, cho nên bạn ấy sợ nhất là điều gì? Ngày Tết, mùng hai Tết, bởi vì mùng hai Tết có phải mọi người đều về nhà mẹ ruột không? Có phải không? Đúng, nhưng mẹ chồng và chồng bạn ấy đều không muốn để bạn ấy về nhà mẹ ruột, đều là người có con gái cả, không đồng ý con dâu mùng hai về nhà mẹ ruột nhưng lại rất mong chờ con gái mùng hai trở về nhà mình, các bạn xem khác biệt rất lớn. Cho nên bạn tôi rất buồn, hàng năm ngày mà bạn ấy ghét nhất là mùng hai Tết, tại sao vậy? Bận rộn từ sáng đến tối, hơn nữa mấy cô em chồng về đến nhà đều giống cái gì? Giống đại tiểu thư vậy, ai cũng như bị cùm tay cùm chân, không ai chịu giúp bạn ấy làm việc nhà cả, cho nên bạn ấy ghét nhất là mùng hai Tết. Nhưng ghét thì có ích gì không? Vô ích, chồng có phụ giúp không? Không. Mẹ chồng có phụ giúp không? Không. Tại sao? Vì họ cho rằng cô con dâu này của họ rất tháo vát, một năm chỉ bắt làm việc một ngày thôi mà còn so đo cái gì nữa. Câu chuyện này tiết học sau chúng ta sẽ kể tiếp. Cảm ơn mọi người!

Cảm ơn các bạn đã đón xem
Website Công ích văn hóa Đại Phương Quảng Bắc Kinh cần tác
<http://www.dfg.cn>

<http://www.dfg.cn/gb/chengjing/yyjz.htm>

(Y-22)